

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 134438 21 Gž
Brčko, 02.02.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od suda Kovačević Maide kao predsjednika vijeća, Lučić Vuka i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca maloljetnih V.K., sina G. i K.K., kćerke G., oboje iz B., zastupanih po punomoćniku Marjanović Srđanu, advokatu iz B., protiv tuženog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske – Filijala Bijeljina, zastupanog po punomoćniku B.S., rukovodioču Filijale Bijeljina, radi utvrđenja diskriminacije, v. sp. 2.045,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 134438 20 P od 26.08.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.02.2022. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske – Filijala Bijeljina se odbija kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 134438 20 P od 26.08.2021. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 134438 20 P od 26.08.2021. godine, odlučeno je na slijedeći način:

„I. Utvrđuje se da je Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske - Filijala Bijeljina maloljetne tužioce: V.K., sina G. i K.K., kćer G., oboje iz B. doveo u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike porodične penzije osiguranika Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, budući da je, prilikom obračuna porodične penzije osiguranika G.K. iz B. u korist tužilaca, na pogrešan način utvrdio lični koeficijent od koga direktno zavisi visina porodične penzije, isključivo iz razloga što maloljetni tužioc, to jeste osiguranik, imaju prebivalište na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

II. Obavezuje se tuženi da maloljetnim tužiocima nadoknadi materijalnu štetu po osnovu neisplaćenih zaostalih razlika u penziji u ukupnom iznosu od 2.045,00 KM, te da od 26.08.2021. godine, kao dana donošenja presude pa ubuduće maloljetnim tužiocima isplaćuje mjesecni iznos od 204,50 KM do petog u

mjesecu za tekući mjesec, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III. Obavezuje se tuženi da maloljetnim tužiocima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.130,00 KM sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Tuženi blagovremeno izjavljenom žalbom prvostepenu presudu pobija u cijelosti zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud žalbu usvoji i prvostepenu presudu preinači tako da odbije tužbeni zahtjev tužilaca ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužioc u odgovoru na žalbu tuženog pobijaju istaknute žalbene razloge i navode i predlažu da se žalba odbije kao neosnovana i prvostepena presuda potvrди.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 28/18 i 6/21 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je, kao u izreci prvostepene presude, opredijeljen zahtjev tužilaca za utvrđenje diskriminacije, otklanjanje diskriminacije i naknadu materijalne štete, a u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/09 i 66/16 – u daljem tekstu Zakon o zabrani diskriminacije).

Tuženi se tužbenom zahtjevu tužilaca suprotstavio tvrdnjama da po teritorijalnom principu važenja zakona, zakoni Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne mogu obavezivati tuženog u Republici Srpskoj, niti postoji propis u Republici Srpskoj po kojem bi zakonodavstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obavezivalo institucije Republike Srpske, za razliku od Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji, u skladu sa Nalogom Supervizora za Brčko od 04.08.2006. godine, primjenjuje propise Republike Srpske kojim se regulišu prava na primanja iz Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu Fond PIO RS) za korisnike prava u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, te da bi se eventualna diskriminacija mogla utvrđivati samo u slučajevima nejednakog postupanja tuženog u odnosu na korisnike prava koji su bili pripadnici Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i na koje se odnosi Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 18/20 – u daljem tekstu Zakon o policijskim službenicima Distrikta).

Na osnovu dokaza provedenih tokom postupka prvostepeni sud je utvrdio slijedeće relevantne činjenice: da je rješenjem tuženog LBO: ..., JMB: ..., broj predmeta: 1811.0-3896/20 od 01.04.2020. godine (u daljem tekstu rješenje tuženog od 01.04.2020. godine) djeci umrlog osiguranika G.K., odnosno u ovoj parnici tužiocima V.K., rođenom ... godine i K.K., rođenoj ... godine, priznato pravo

na porodičnu penziju počev od 22.02.2020. godine u iznosu od 778,62 KM mjesечно i to na osnovu odredbe člana 61. u vezi sa odredbama članova 44. do 48. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 134/11, 82/13 i 103/15 – u daljem tekstu Zakon o PIO RS) odnosno uzimajući u obzir ukupan godišnji iznos plata, osnovica osiguranja, novčanih i nenovčanih prihoda i naknada koje je osiguranik ostvario počev od 01.01.1970. godine do godine koja prethodi godini ostvarivanja prava, uključujući 1992. i 1993. godinu, na koje je obračunat i uplaćen doprinos; da je rješenjem direktora Fonda PIO RS broj 9306274012 od 30.04.2020. godine žalba u ovoj parnici tužilaca izjavljena protiv rješenja tuženog od 01.04.2020. godine odbijena kod zaključka da se na policijske službenike iz Brčko distrikta BiH ne može primijeniti odredba člana 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 58/19 i 82/19 - u daljem tekstu Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima RS), niti odredba člana 142a. stav (2) Zakona o policijskim službenicima, po kojima se policijskim službenicima lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika koje su za istog najpovoljnije i da razlika u visini porodične penzije utvrđene rješenjem tuženog od 01.04.2020. godine i visini penzije koja bi se utvrdila primjenom odredbe člana 142a. stav (2) Zakona o policijskim službenicima (odnosno 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima RS) na mjesecnom nivou iznosi 204,05 KM.

Polazeći od utvrđenih činjenica prvostepeni sud je zaključio da u situaciji kada se radi o istoj vrsti osiguranika (policijski službenik Policije Brčko distrikta BiH i policijski službenik Policije Republike Srpske) i o identičnom načinu penzionisanja (ostvarivanju prava na penziju) tuženi nije postupao na jednak način odnosno nije na jednak način odredio lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju, budući da je lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju za policijskog službenika Policije Republike Srpske utvrđivao primjenom odredaba Zakona o PIO RS i Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima RS dok je za policijskog službenika Policije Brčko distrikta BiH lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđivao samo primjenom odredaba Zakona o PIO RS, čime je postupio suprotno odredbi člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije, imajući pri tome u vidu da je članom 11. Zakona o PIO RS propisano da prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruju, u statusu osiguranog radnika, i lica zaposlena u Brčko distriktu sa prebivalištem u Distriktu ako su prijavljena u jedinstveni sistem registracije i kontrole naplate doprinosa, u kom statusu je bio i pravni prethodnik maloljetnih tužilaca, kao i to da u Brčko distriktu kao osiguranici tuženog žive lica koja imaju entitetsko državljanstvo Republike Srpske, na koja se moraju primjenjivati, bez izuzetka propisi Republike Srpske, te ni po tom osnovu ne smije biti razlike između pojedinih kategorija osiguranika niti bilo kakvog oblika diskriminacije.

Kod takvog zaključka i stoga što tuženi „nije osporio niti doveo u pitanje ni jednim pravno valjanim, objektivnim i uvjerljivim dokazom sve ove činjenice“, prvostepeni sud je ocijenio „dokazanim da se u konkretnoj pravnoj stvari radi o diskriminaciji maloljetnih tužilaca u vezi sa njihovim pravom na ostvarivanje porodične penzije iza pokojnog oca, jer im je osporenim rješenjem tuženog neosnovano uskraćeno pravo da ostvare penziju u skladu sa propisima koji se odnose na to pravo i koji su na snazi“, zbog čega im je prouzrokovana materijalna

šteta koja od trenutka određivanja penzije pa do zaključenja glavne rasprave iznosi 2.045,00 KM, odnosno za sve buduće iznose mjesečna razlika od 204,05 KM, pa je i sudio kao u stavovima prvom i drugom izreke prvostepene presude, dok je o troškovima postupka, stavom trećim izreke prvostepene presude, na osnovu odredaba članova 120. i 130. Zakona o parničnom postupku i mjerodavne advokatske tarife, uvažavajući uspjeh stranaka u ovoj parnici, odlučio tako što je u obavezu tuženog stavio i naknadu prouzrokovanih troškova postupka tužilaca radi vođenja ovog spora.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu tuženi u žalbi ukazuje da po teritorijalnom principu važenja zakona, zakoni Distrikta ne mogu obavezivati Fond PIO RS, da bi se eventualna diskriminacija mogla utvrđivati samo u slučajevima nejednakog postupanja tuženog u odnosu na korisnike prava koji su bili pripadnici Policije Distrikta i na koje se odnosi Zakon o policijskim službenicima Distrikta (što je u skladu sa članom 1. Ustava Republike Srpske), da je Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima RS „lex specialis“ u dijelu kojim propisuje posebne uslove za ostvarivanje prava po principu uzimanja u obzir pet najpovoljnijih godišnjih plata i da konkretni zakon treba dovesti u vezu sa načinom finansiranja tuženog i obezbjeđivanjem sredstava za isplatu priznatih prava u skladu sa odredbom člana 152. stav (1) Zakona o PIO RS koja propisuje da se sredstva za ostvarivanje prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja i za rad Fonda obezbjeđuju iz Budžeta Republike Srpske, u skladu sa propisima koji uređuju budžetski sistem i trezorsko poslovanje, iz čega proizilazi zaključak da su posebni uslovi ostvarivanja prava policijskih službenika Republike Srpske priznati od strane entiteta Republika Srpska i finansirani iz budžeta Republike, te se ne može utvrđivati postojanje diskriminacije zbog drugačijeg postupanja tuženog prema policijskim službenicima Distrikta, s obzirom da Distrikt ne vrši dodatno finansiranje posebno priznatih prava svojim službenicima (ne može Republika Srpska iz budžeta finansirati priznata prava policijskim službenicima koja su ostvarena pod posebnim uslovima propisanim posebnim zakonima od strane drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, a da finansiranje i isplatu istih snosi budžet Republike Srpske, odnosno drugi poreski prihodi Republike Srpske, jer sredstva iz doprinosa ne mogu pokriti rashode za isplatu penzija priznatih po posebnim uslovima). Takođe, u žalbi tuženi ponovo potencira da sud nije stvarno nadležan da određuje iznos penzije korisnicima prava, te ukazuje da u obrazloženju prvostepene presude u skladu sa odredbom člana 311. stav (5) Zakona o parničnom postupku prvostepeni sud nije naveo koje odredbe materijalnog prava je primjenio kada je tuženom utvrđio obavezu plaćanja novčanih iznosa kao u stavu drugom izreke prvostepene presude, te da po odredbama Zakona o obligacionim odnosima nije moguće dosuditi buduću materijalnu štetu i da se iz izreke prvostepene presude ne vidi da li je buduća obaveza isplate iznosa od 204,50 KM vezana za period korišćenja prava na porodičnu penziju ili je stalna, zbog čega je izreka suprotna „činjeničnim navodima tužioca kao i dokazima u spisu“, a što je sve suprotno odredbi člana 311. stav (4) Zakona o parničnom postupku.

Po ocjeni ovog suda, tuženi žalbom nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, Zakonom o zabrani diskriminacije propisano je da se ovaj zakon primjenjuje na postupanje svih javnih tijela na nivou države, entiteta, kantona i

Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, opštinskih institucija i tijela, te pravnih lica s javnim ovlašćenjima, kao i na postupanje svih pravnih i fizičkih lica (odredba člana 6.), da u slučajevima u kojima povreda prava na jednako postupanje proizilazi iz upravnog akta, žalba u upravnom postupku i eventualno pokretanje upravnog spora na osnovu zaštite od diskriminacije, a kojom se zahtjeva poništenje takvog upravnog akta, neće spriječiti lice iz stava (1) ovog člana (lice koje smatra da je diskriminisano) da pokrene sudski postupak za zaštitu od diskriminacije (odredba člana 11.), da o tužbama za utvrđivanje diskriminacije, otklanjanje diskriminacije i naknadu štete odlučuje nadležni sud (pored suda koji je nadležan po opštem pravilu za mjesnu nadležnost i sud na čijem području tužilac ima prebivalište ili boravište, te sud mesta gdje se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije) primjenjujući odredbe zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, ako ovim zakonom nije drugačije određeno (odredbe članova 11. i 12.).

Prema tome, nezavisno od postojećih sudske i upravnih postupaka, te eventualnog pokretanja upravnog spora (u konkretnom slučaju diskriminacija je zasnovana upravnim aktom), lice koje smatra da je podvrgnuto nejednakom postupanju odnosno da mu je povrijedeno pravo na jednako postupanje, može, po pravilima redovnog parničnog postupka (derogiranim pravilima postupka propisanim Zakonom o zabrani diskriminacije), pred sudom na čijem području ima prebivalište, pokrenuti sudski postupak za zaštitu od diskriminacije i stoga nije osnovano istražavanje tuženog na tvrdnji da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 16. Zakona o parničnom postupku, jer se trebao oglasiti nenasležnim, ukinuti sve provedene radnje i odbaciti tužbu.

Diskriminacijom se, u smislu odredbe člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije, smatra svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orientacije, rodnog identiteta, polnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrozi priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

U skladu sa odredbom člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije, u sudskom postupku, kada lice ili grupa lica, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani, a zadatak suda je da na osnovu provedenih dokaza i utvrđenih činjenica ocijeni da li je u konkretnom slučaju došlo do diskriminacije ili se eventualno radi o dozvoljenim izuzecima od jednakog postupanja. Jer, kako je to izričitom zakonskom normom propisano (član 5. Zakona o zabrani diskriminacije), zakonske mjere i radnje se neće smatrati diskriminacijom kada se svode na nepovoljno razlikovanje ili različito postupanje ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti, odnosno ako se njima ostvaruje legitiman cilj i ako postoji razuman odnos proporcionalnosti između sredstava koja se koriste i cilja koji se nastoji realizovati.

Dakle, diskriminacija postoji ako se različito tretiraju pojedinci u sličnim pozicijama a takvo ponašanje nema objektivno i razumno opravdanje, a da bi sud, u skladu sa gore izloženim, izveo pravilan zaključak, slijedeći praksi Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, potrebno je provesti antidiskriminacioni test, odnosno odgovoriti na pitanja:

- 1) Da li je različito tretiranje zasnovano na zakonu, a zakon slijedi legitiman javni interes?
- 2) Da li upotrijebljena sredstva za ostvarenje javnog interesa zadovoljavaju princip adekvatnosti i da li različito tretiranje zadovoljava princip proporcionalnosti?

Ako je odgovor na bilo koje od ovih pitanja negativan, slijedi zaključak da se radi o diskriminaciji.

U konkretnom slučaju, komparator odnosno predmet upoređivanja, za tužioce su policijski službenici u Republici Srpskoj, a prvostepeni sud je utvrdio da su policijski službenici u Brčko distriktu BiH i policijski službenici Republike Srpske ista vrsta osiguranika, odnosno da za vrijeme radnog vijeka imaju ista radna prava i obaveze (ovdje su prevashodno bitna prava i obaveze prema tuženom) i da i jedna i druga kategorija u materijalnom propisu koji uređuje njihova statusna pitanja, ima pravo da prilikom penzionisanja lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije (odredba člana 142a. stav (2) Zakona o policijskim službenicima Distrikta, odnosno 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima RS). S druge strane, tuženi koji u toku postupka pred prvostepenim sudom ove činjenice nije osporavao, neosnovanost tužbenog zahtjeva obrazlagao je tvrdnjama da se ne radi o uporedivim kategorijama (mogu se međusobno upoređivati samo policijski službenici Distrikta) i da je postupao u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, budući da nije dužan primjenjivati propise Distrikta.

I po ocjeni ovog suda, uvažavajući ustavno uređenje Bosne i Hercegovine odnosno to da je Brčko distrikt Bosne i Hercegovine jedinstvena administrativna jedinica lokalne samouprave pod direktnim suverenitetom Bosne i Hercegovine i da je njegova teritorija u zajedničkoj svojini (kondominijumu) entiteta, da su u skladu sa nalogom Supervizora za Brčko od 04.08.2006. godine ukinuti entitetski zakoni na području Distrikta i proglašen prestanak značaja međuentitetske granice u Distriktu uz izričito nalaganje da isti nema uticaja na zakone i propise koji su na snazi u Distriktu na dan izdavanja naloga, a odnose se na obaveze uplata doprinosa u entitetske penzione fondove i prava na primanje isplate iz fondova, da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruju u statusu osiguranog radnika i lica zaposlena u Distriktu sa prebivalištem u Distriktu ako su prijavljena u jedinstveni sistem registracije i kontrole naplate poreza (član 11. Zakona o PIO RS), da stanovnici Distrikta, pored državljanstva Bosne i Hercegovine mogu biti i državljeni entiteta BiH, da policijski službenici policije Distrikta i policijski službenici Policije RS za vrijeme radnog vijeka imaju ista radna prava i obaveze (prije svega prema tuženom) i da i jedna i druga kategorija u materijalnom propisu koji uređuje njihova statusna pitanja, ima pravo da prilikom penzionisanja lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije (odredba člana 142a. stav (2) Zakona o policijskim službenicima Distrikta, odnosno

136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima RS), u konkretnom slučaju radi se o uporedivim kategorijama.

Budući da je tuženi, kao organizacija koja vrši javna ovlašćenja radi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja sa osnovnim zadatkom da na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguranicima obezbijedi prava u slučaju starosti ili invalidnosti (odnosno članovima njihove porodice u slučaju smrti osiguranika - korisnika penzije), u svom radu dužan postupati saglasno pozitivnim zakonskim propisima Republike Srpske (prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja se ostvaruju i koriste samo pod uslovima propisanim zakonom), slijedi zaključak da je postupanje nadležnih upravnih organa u postupku ostvarivanja prava na porodičnu penziju u ovoj parnici tužilaca zasnovano na zakonu (Zakon o PIO RS). Međutim, da takvo postupanje ima opravdanje u smislu zaštite legitimnog javnog interesa tuženi, na kojem je bio teret dokazivanja, tokom prvostepenog postupka nije dokazao, jer osim tvrdnje da se radi o neuporedivim kategorijama i da nema obavezu primjenjivati propise Distrikta, nije iznosio drugu argumentaciju (i provodio dokaze na te okolnosti) u cilju opravdanja postupanja na način da poseban tretman kod penzionisanja policijskih službenika Policije Republike Srpske ne trebaju imati i policijski službenici Policije Distrikta (imajući u vidu da i jedan i drugi materijalni propis koji uređuju statusna pitanja predviđa takvo pravo i da se, iz razloga gore navedenih, radi o uporedivim kategorijama).

Tvrđnje da su posebni uslovi prava policijskih službenika Republike Srpske priznati od strane entiteta Republika Srpska i finansirani iz Budžeta Republike, te da se ne može utvrđivati postojanje diskriminacije zbog drugačijeg postupanja tuženog prema policijskim službenicima Distrikta, s obzirom da Distrikt ne vrši dodatno finansiranje posebno priznatih prava svojim službenicima Policije, tuženi prvi put iznosi u žalbi i za svoje tvrdnje, kod toga da se prema odredbi člana 152. Zakona o PIO RS Fond finansira iz Budžeta Republike Srpske, ali da budžetu pripadaju, između ostalih, i sredstva po osnovu uplaćenih doprinosa, ne pruža dokaze. Kako je odredbom člana 327. Zakona o parničnom postupku propisano da se u žalbi ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako žalilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti odnosno predložiti do zaključenja glavne rasprave i kako tuženi nije opravdao takvo svoje postupanje, ovaj sud nije posebno razmatrao i cijenio ove, prvi put u žalbi iznesene činjenice i okolnosti kojima tuženi (na ovaj način) obrazlaže različit tretman prilikom ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja službenika Policije Republike Srpske i Policije Distrikta.

U konačnom, po stajalištu ovog suda, to što u obrazloženju prvostepene presude, u skladu sa odredbom člana 311. stav (5) Zakona o parničnom postupku prvostepeni sud nije naveo koje odredbe materijalnog prava je primijenio kada je tuženom utvrdio obavezu plaćanja novčanih iznosa kao u stavu drugom izreke prvostepene presude, da po odredbama Zakona o obligacionim odnosima nije moguće dosuditi buduću materijalnu štetu i da se iz izreke prvostepene presude ne vidi da li je buduća obaveza isplate iznosa od 204,50 KM vezana za period korišćenja prava na porodičnu penziju ili je stalna, zbog čega je izreka suprotna „činjeničnim navodima tužioca kao i dokazima u spisu“, a što je sve suprotno odredbi člana 311. stav (4) Zakona o parničnom postupku, nije razlog da ovaj sud

uvaži žalbu tuženog i prvostepenu presudu preinači tako da odbije tužbeni zahtjev ili eventualno istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Ovo stoga jer se prvostepena presuda od strane ovog suda može preispitati i pored, u žalbi od strane tuženog, ukazanih propusta koje je prvostepeni sud počinio donoseći i obrazlažući svoju presudu, obzirom da se naknada materijalne štete u skladu sa odredbom člana 12. stav (1) tačka c) Zakona o zabrani diskriminacije, u konkretnom slučaju ogleda u obavezi tuženog da po osnovu neisplaćenih zaostalih razlika u penziji tužiocima isplati ukupan iznos od 2.045,00 KM, koji je dospio na plaćanje u momentu zaključenja glavne rasprave pred prvostepenim sudom, dok obaveza tuženog da, počev od dana 26.08.2021. godine, kao dana donošenja prvostepene presude pa ubuduće maloljetnim tužiocima isplaćuje mjesecni iznos od 204,50 KM do petog u mjesecu za tekući mjesec, predstavlja nalaganje izvršavanja radnji tuženom kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice za ubuduće, saglasno članu 12. stav (1) tački c) Zakona o zabrani diskriminacije. Pri tome, ovakvom odlukom suda suštinski je utvrđena i za ubuduće otklonjena diskriminacija u pogledu ostvarivanja prava na porodičnu penziju tužilaca isključivo u dijelu koji se odnosi na visinu mjesecnog iznosa pripadajuće penzije, dok u svemu ostalom ostvareno pravo tužilaca ostaje determinisano rješenjem tuženog od 01.04.2020. godine (obaveza prijave nastanka svake činjenice koja utiče na korišćenje i obim prava, dostavljanje potvrde o životu, razlozi za obustavu isplate penzije i td...) i pozitivnim zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju predmetnu materiju.

Kod izloženog, kako ne postoje razlozi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu, a ni razlozi o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti i kako tuženi odluku o troškovima sadržanu u stavu trećem izreke prvostepene presude pobija samo kroz pobijanje odluke o glavnoj stvari, jer u žalbi konkretnim prigovorima ne ukazuje da odluka o troškovima nije pravilna, valjalo je primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku odlučiti kao izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević